

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41

Støtt menneskerettighetene i okkuperte Vest-Sahara

FNs operasjon i Vest-Sahara er tause vitner til alvorlige menneskerettighetsovergrep. Men styrken har ikke mandat til å rapportere overgrepene, slik andre FN-tropper innehar. Denne fundamentale mangelen i FN-operasjonens mandat i marokkansk-okkuperte Vest-Sahara må umiddelbart korrigeres.

I april i år framla FNs generalsekretær sin årlige rapport til sikkerhetsrådet. For andre år på rad ytret han bekymring for tortur i marokkanske fengsler og livstidsdommer mot saharawiske aktivister, og tryglet om at menneskerettighetene i Vest-Sahara må overvåkes. «Behovet for en uavhengig, omfattende og permanent overvåkning er akutt», uttaler han.

USA, som skriver utkastene til sikkerhetsrådsresolusjonene om Vest-Sahara, tok Ban Ki-Moons appell på ordet. Både USA og Storbritannia jobbet for at overvåkning av menneskerettighetene skal tas med i mandatet. Også saharawienes frigjøringsbevegelse Frente Polisario ønsker en slik endring velkommen. Bare Marokko, og dets nære allierte Frankrike, stritter i mot.

Marokko ønsker å beholde muligheten til å undertrykke de saharawiske stemmer som krever sin legitime rett til selvbestemmelse for Vest-Sahara. Mer enn 100 FN-resolusjoner støtter denne retten. Etter spørsmål fra Norge i menneskerettighetsrådet i 2012, uttalte Marokko at de ikke akter å følge internasjonale minstestandarder for registrering av sivilsamfunnsorganisasjoner i Vest-Sahara. Enkelte korte dagsbesøk fra Menneskerettighetsrådets spesialrapportører er ikke et godt alternativ til den permanente overvåkningen som generalsekretæren ber om, og svarer derfor ikke på generalsekretærens anmodninger.

Som fast medlem i sikkerhetsrådet, sitter Frankrike på nøkkelen i spørsmålet om FNs involvering i Vest-Sahara. Samtidig som Frankrike snakker høyt om menneskerettigheter i andre sammenhenger, velger de direkte å undergrave menneskerettighetene i okkuperte Vest-Sahara. Hvert år stanser Frankrike forslaget om at FNs operasjon bør få et mandat som lar styrken observere og rapportere på overgrepene i territoriet.

Børge Brende uttalte i Stortinget i mars i år at "Norge vil ta opp dette spørsmålet med franske myndigheter, både på hovedstadsnivå og gjennom våre FN-delegasjoner i Genève og New York". Dette er svært gledelig, og innebærer en langt tydeligere kritikk av franske myndigheter enn det vi har sett tidligere fra norske myndigheter. Unge Høyre berømmer Brendes klare tale og mener selvsagt at MINURSO må få et mandat til å rapportere om menneskerettighetsovergrepene i Vest-Sahara, slik FNs generalsekretær, USA, Storbritannia og Frente Polisario krever.

I april til neste år skal MINURSO-mandatet opp til ny debatt. Unge Høyre mener Norge må arbeide aktivt fram mot sikkerhetsrådsmøtet for tydelig å uttrykke at FN-operasjonen må få et

42 menneskerettighetsmandat.

43

44 Unge Høyre vil uttrykke sin bekymring over den marokkanske oljeboringen som skal finne sted
45 utenfor kysten av territoriet i november i år. Dette er første boring noensinne. I den anledning er
46 det verdt å trekke fram hva Finansdepartementet uttrykte under Finansminister Per-Kristian Foss –
47 at slik oljeleting utgjør et «særlig grovt brudd på grunnleggende etiske normer blant annet fordi
48 dette kan bidra til å legitimere Marokkos suverenitetskrav og dermed undergrave FNs
49 fredsprosess», og at «Marokko har i en årrekke, til tross for sterk fordømmelse fra FN, okkupert
50 Vest-Sahara». Norske myndigheters frarådning mot næringsaktivitet i Vest-Sahara er et viktig
51 signal til norske næringsinteresser om ikke å støtte opp under dagens situasjon i Vest-Sahara. Det
52 er på høyt tid at det saharawiske folk får tjene godt av økt handel og investeringer, men det er
53 avgjørende at det er saharawiene selv som forvalter sine egne ressurser – ikke Marokko.

54

55 **Unge Høyre ber regjeringen:**

- 56 • Arbeide offensivt for at MINURSOs (FN-styrkens) mandat utvides til også å omfatte
57 overvåkning av menneskerettighetssituasjonen i Vest-Sahara
- 58 • Kommunisere klart og offentlig overfor Frankrike at det ikke er akseptabelt å undergrave
59 menneskerettighetene i Vest-Sahara.
- 60
- 61 • At Utenriksdepartementet, i god tid innen neste behandling av MINURSO-mandatet
62 redegjør for hva norske myndigheter forventer av Sikkerhetsrådet og av franske
63 myndigheter, og for hvordan departementet har arbeidet for å legge press på Frankrike.